

РЕШЕНИЕ

№ 43370

гр. София, 30.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав, в
публично заседание на 08.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **9282** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е жалба от Н. С. И., подадена чрез адв.Д., срещу Заповед №О-3735/07.08.2025г. на изп.директор на Изпълнителна агенция за българите в чужбина (ИАБЧ), с която на основание чл. 2 и 3 от Закона за българите, живеещи извън Република България и чл. 14, ал. 1, изр. второ от Правилника за дейността на ИАБЧ по издаване на удостоверения за български произход, е било отказано издаването на такова удостоверение на жалбоподателя. В жалбата се излагат твърдения за незаконосъобразност на оспорения акт, като издаден при съществено нарушение на процесуалните правила, в противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Сочи се, че на жалбоподателя не са били дадени нито указания за отстраняване на нередовности в заявлението му, нито за предоставяне на допълнителни документи, които са необходими на административния орган за произнасянето му. Сочи се, че в заповедта не се съдържат мотиви за това, защо ИАБЧ е взела решение да не издаде удостоверение за български произход.

В съд.з. жалбоподателят Н. С. И., р.пр., не се явява и не изпраща представител. В представено по делото писмено становище от адв.Д. се поддържа жалбата. Претендират се адвокатско възнаграждение съгласно чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата за указана безплатна адвокатска помощ и съдействие.

Ответникът – Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция за българите в чужбина, чрез процесуалния си представител-гл.секретар на ИАБЧ Пъдарски в съд.з., оспорва жалбата като неоснователна. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд-София град, след като обсъди релевираните с жалбата основания,

доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по подадено от Н. С. И. заявление с вх. № 1571474201702/09.03.2017г. до председателя на ДАБЧ за издаване на удостоверение за български произход. За доказване на български произход на възходящ на заявителя са представени издадени в К. ССР свидетелството за раждане на жалбоподателя Н. С. И., в което е посочено че неговия баща И. С. Н. е с народност: българин; както и свидетелство за раждане на С. Н. И., в което е посочено че неговия баща И. Н. П. е с народност: българин.

На 21.08.2017 г. председателят на ДАБЧ е издал Заповед № И-3735/21.08.2017г, с която на основание чл. 19, ал. 8 от Закона за администрацията, чл. 59, ал. 1 от АПК вр. чл. 2 и чл. 3 от ЗБЖРБ и чл. 14, ал. 3 от Правилника за ДАБЧ по издаване на удостоверения за български произход, е наредено на Н. С. И. да бъде издадено удостоверение за български произход. Издадено е Удостоверение №01152010320180123 от ДАБЧ, че Н. С. И. е от български произход.

Съгласно експертна справка №880/2024г. на Сектор „НТЛ“ при ОДМВР-Г., изготвена във връзка с административно производство, образувано пред Дирекция „Миграция“, в реда за националност на бащата в двете свидетелствата за раждане е налице механично заличаване на първоначално нанесената информация, като вместо това на същото място е написано „българин“.

Предвид експертната справка, с оспорената Заповед №О-3735/07.08.2025г. на изп.директор на Изпълнителна агенция за българите в чужбина, се анулира издаденото удостоверение за български произход на заявителя и се отказва издаването на удостоверение за български произход на Н. С. И..

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като насочена срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 от АПК, който засяга неблагоприятно правната сфера на жалбоподателя, подадена е от активно легитимирано лице. По съществото на жалбата - по основанията за незаконосъобразност на административен акт, посочени в чл. 146, т. 1-5 от АПК, съдът взе предвид следното:

Административното производство, образувано по подадено от Н. С. И. заявление с вх. № 1571474201702/09.03.2017 г. до председателя на ДАБЧ за издаване на удостоверение за български произход, е приключило с издаването на Заповед № И-3735/21.08.2017г. председателя на ДАБЧ, с която е наредено на Н. С. И. да бъде издадено удостоверение за български произход, каквото е издадено с №01152010320180123 от ДАБЧ.

Индивидуалните административните актове са ползват със стабилитет. С издаването на акта компетентността на административния орган по конкретния въпрос се изчерпва и той не може да издаде друг акт по същия въпрос - чл. 27, ал. 2, т. 1 АПК, нито да отмени или измени вече издадения, освен в изрично посочените в закона случаи - при възобновяване на производството по реда и при условията на чл. 99 – чл. 106 от АПК. Новото волеизявление извън посочените в закона основания на административния орган е опорочено под формата на нищожност.

В случая, не е било образувано административно производство по възобновяване, нито по инициатива на органа, нито от страна на жалбоподателя. Съгласно чл. 103, ал. 2 от АПК "административният орган разглежда искането за възобновяване по реда на глава шеста АПК". Липсва постановен акт, с който да е било извършено възобновяване на производството. Искането за възобновяване се разглеждането по специална процедура, регламентирана в глава шеста на АПК и преди да бъде пререшен въпросът по същество следва да е допуснато изрично

възобновяване по реда на глава пета, съгласно чл. 103, ал. 4 от АПК. В настоящия случай такава процедура изобщо не е била открита, а директно е пристъпено към постановяване на Заповед №О-3735/07.08.2025г. на изп.директор на Изпълнителна агенция за българите в чужбина. Неуведомяването на възложителя съставлява нарушение по чл. 146, т. 3 от АПК, което следва да бъде квалифицирано като съществено, защото страната изцяло е била лишена от възможността да участва в производството по издаване на индивидуалния административен акт, да представи доказателства, респ. да направи възражения по събраните такива.

В заповедта са изложени като мотиви обстоятелства, навеждащи на приложението на чл. 99, т. 4 АПК. В съответствие с чл. 99, т.4, предл. първо от АПК влязъл в сила индивидуален или общ административен акт, който не е бил оспорен пред съда, може да бъде отменен или изменен от непосредствено по-горестоящия административен орган, а ако актът не е подлежал на оспорване по административен ред - от органа, който го е издал, когато: административният акт е основан на документ, който по надлежния съдебен ред е признат за подправен. Съгласно посочената разпоредба, обаче, подправените документи следва да са признати за такива по надлежния съдебен ред. Подправянето на свидетелствата за раждане на жалбоподателя и на неговия баща, обаче, не е установено по съдебен ред, а чрез експертиза в административно производство, образувано пред Дирекция „Миграция“.

Предвид гореизложеното, като намира, че с оспорената заповед е пререшено искане, решено с влязъл в законна сила административен акт при липсата на процесуалноправните и материалноправните основания за това, регламентирани в нормите на чл. 99- чл. 106 АПК, и в нарушение на чл.27, ал.2, т.1 АПК, съдът приема, че оспорената заповед следва да бъде прогласена за нищожна.

При този изход на спора в полза на процесуалния представител на жалбоподателя, предоставил правна помощ при условията на чл.38, ал.1, т.2 АПК, на основание чл.143, ал.1 АПК във вр. с чл.38, ал.2 ЗАДв и чл.8, ал.3 от Наредба №1 за възнаграждения за адвокатска работа, ще следва да присъди адвокатско възнаграждение в размер на 1000лв.

Така мотивиран, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 31 състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на Заповед №О-3735/07.08.2025г. на изп.директор на Изпълнителна агенция за българите в чужбина.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция за българите в чужбина да заплати на адв.А. Д., вписан под личен №[ЕГН] към Адвокатска колегия –В., адвокатско възнаграждение в размер на 1000 /хиляда/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14 -дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪД

ИЯ: